

Groteskní ~ A gotický Epos

od G. E. Gravena

Kapitola III

Abbaye des Gardiens ~ provincie Auvergne ~ střední Francie

Opatství Gardiens byl obezděný klášter na velkém kamenitém kopci, který se tyčil nad nezkrocené země střední Francie. Pod opatstvím se útroby kopce vinul propracovaný labyrint katakomb. Mnich Ivan Gogu, nejstarší z žebavých bratrů z Gardiens, převzal odpovědnost za katakomby po svém příchodu do opatství před více než deseti lety; a za tu dobu se z obrovské hrobky stal jakýsi kamenný pokání, které mu těžce tížilo srdce. Jeho hrubé roucho šeptalo v klikatých chodbách, když spěchal, držel se stále rovně a stále sestupoval. Většina mnichů se do takových hlubin odvážila jen zřídka - řídká řada suchých pochodní zasazených do kamenných zdí prozrazovala známky toho, že se katakomby dříve nepoužívaly.

Smrková chodba neměla žádné rozvětvené cévy a dutá tepna se nořila do země jako nějaká černou cihlovou cestou do pekla.

Klapání Ivanových sandálů dopadlo naplocho a žádná další ozvěna se od nich neodrážela od hrubých, kamenem otesaných zdí. Jak Ivan pokračoval v sestupu, vzduch se stal hustým, chladným a zatuchlým - v něm těžce visel štiplavý zápach železné rzi a mokré skály.

stále klesající chodba. Úzké kamenné zdi se k sobě stále více sbíhaly, jak se cesta zužovala a stáčela strmější. Jeho baterka odhalovala více nyní mokré podlahy chodby, pokryté kondenzací. S baterkou v jedné ruce a druhými prsty se dotýkajícími protější zdi Ivan zpomalil svůj postup na opatrnou a rozvážnou sérii stále kratších kroků, aby neuklouzl na lesklé žulové cestě.

Jediným účelem ponorného tunelu bylo napojit se na podzemní sladkovodní pramen a zajistit čistou a vydatnou zásobu vody do katakomb opatství po dobu... nejnáročnější vinařské sezóny. Za tímto účelem, a extrémně hluboko pod slunným svahem kopce, tunel ústí do otevřené a jeskynní prohlubně z nepravidelných kamenů a hladkých povrchů opotřebovaných staletími přirozené eroze. Nakonec cesta světla pochodně nenašla nic, co by osvětlilo. Mniši z Gardiens nazývali toto temné a odlehlé místo Studna. Hluboký příkop obložený kameny rozdělával prohlubeň, kterou protékal rychlý, ale tichý podzemní pramen.

Z temnoty Studny se tunelem ozývalo kňučení. Hlas byl dětský, a přesto ten pronásledný pláč naříkal nad bolestí celoživotního utrpení. Další vzlyk se vydral, ale nakonec se zhroutil, jako by v mučené a ubohé hrudi neustále bojovaly smutek a hrdost. Po tlumených vzlycích následovalo lapání po dechu, pak ticho – a pak další výbuch zármutku. Cyklus se opakoval a ozýval se ve tmě. Byl to nářek poraženého krále a nářek zarmoucené vdovy, propletené v jedno.

"Lazar?"

Pláč ustal.

„Lazare? Jsi tam?“

„Jsem – jsem tady, mnichu. Plním kbelík.“

Naprostá tma se oddala světlu praskající pochodně, kterou mnich držel v ruce, když vcházel do prohlubně. Byl vysoký, se širokými zády a hlubokou hrudí a smutek v něm Jeho tmavě modré oči popíraly veselý úsměv na jeho rtech. Pečlivě upravený kštice stříbrných vlasů, které mu korunovaly hlavu jako svatozář anděla, doplňovaly jeho čisté a krátké prošedivé vousy. Z pramene vystoupil silně hrbatý chlapec s plným vědrem vody u nohou. Měl na sobě podobné roucho z hrubě tkané látky jako mnich, ale s hlubokou kapucí přetaženou přes hlavu. Dítěti tvář zakrývala maska – obličejová kukla ze stejné látky. V místech, kde by mohly být oči, byly dva kruhové otvory a ústa zakrýval malý kousek látky. Špinavý pokrývek připomínal masku malomocného s přehozenou mnišskou kapucí. Chlapec byl učeň, ale jeho pokoje nebyly nad zemí, jako v ostatním opatství.

zemani. Lazar místo toho žil pod pozemkem opatství, v katakombách, v malebném pokoji, který mu vyhradil bratr Ivan, plném hrubě vyrobené postele a silných příkrývek. Ačkoli mu bylo třináct let, jeho drobná postava a hubené končetiny ho dělaly mnohem mladším. Všichni obyvatelé opatství, kromě něj a bratrů Ivana a Odina, nevěděli, že Lazar byl Gogu - nešťastné dítě Ivana Gogu.

„Co tě trápí, synu?“

„Nic, pane. Teď už mám vodu.“

„Pláčeš, Lazare?“ Chlapec si přitiskl prsty k obličejí a látka pod jeho očními dírkami ztmavla vlhkostí.

„Kapuce mi sklouzne a já nic nevidím. Otočím hlavu a ona mi sklouzne. Otevřu pusku a ona mi sklouzne. Spím a ona mi sklouzne. Ušpiní mi uši a tkaničky mi zachytí vlasy.“

„Pak ti musíme ušít novou kapuci. Zdvojnásobím úsilí a udělám ji pohodlnou. Chtěl bys novou kapuci?“

„Tahle kapuce zapáchá. Už se nedá vyprat dočista. Víím, jak tu další vylepšit, mnichu. Můžu ti to ukázat.“

„Tak to uděláš. Můžeš mi pomoci udělat ten další.“ Ivan se sklonil a volnou rukou objal Lazara.

„Mám pro tebe překvapení, synu.“

"Co je to?"

„Ve skriptoriu jsem objevil rukopis o zvířatech.“

„S ptáky?“

„Ano, dílo je plné listů o ptácích - dokonce i barevných obrazů s nimi.“

„Mohl bych se na to podívat dnes večer, mnichu?“

„Ano, přinesu ti ji. Je nová - z Paříže! Přesto ji musím vrátit brzy za svítání, aby ostatní nezjistili, že chybí. Knihu můžeš mít dnes večer, ale nejdřív ji musíme uklidit.“

Lazarus krátce nic neřekl a ačkoliv jeho rysy zůstávaly skryté, zaplavil ho zamyšlený výraz - jeho zahalená tvář upřela svůj pohled do pytlůviny na mnicha. Světlo pochodně zachytilo strašidelně krásné modré oči vykukující ze špinavých pytlových očních otvorů.

„Pane mnichu, mohu se vás na něco zeptat?“

„Prosím, udělejte to.“

„Budu ošklivý, až vyrostu?“

Ivan se snažil upoutat plnou pozornost a položil ruku chlapci na rameno. „Poslouchej mě, synu.“

Nejsi ošklivá. Jsi krásná. Nenosíš kapuci, abys skryla svou ošklivost. Ty

Nosíš kapuci, abys skryla svou krásu před ošklivostí. Ošklivost se krásy bojí jako zla.

„bojí se čistého srdce.“ Mnich prudce vstal a poté, co dítě napomenul, aby zůstalo, vystoupil z prohlubně s pochodní v ruce. Malou, shrbenou postavu zahalila tma. Po chvíli ticho prorušily opatrné kroky. V černém prostoru Ivan chlapce našel a dřep si před něj.

„Polož to vědro, synu.“

Ivan nahmatl podlahu pod sebou, našel kamínek a sevřel ho v pěsti. Totéž udělal s druhou rukou a pak obě sevřené ruce podal chlapci.

Ivan zvedl levou ruku. „Co to mám v ruce, Lazare?“

„Kámen.“

Ivan zvedl pravou ruku. „A v téhle ruce?“

Lazar odpověděl: „Nic.“

„Můžeš si být jistý, Lazare?“

„Slyšel jsem, jak jsi zvedl kámen. A pak jsem slyšel, že to neuděláš.“

„Chyt' ten kámen,“ řekl náhle Ivan a hodil ho vzduchem. Ve tmě poslouchal, jestli oblázek nezazvoní o podlahu. Nezazvonil.

„Prosím tě, řekni, co držíš, synu?“

„Kámen.“

„A proč by to mělo být v tvé ruce, Lazare?“

„Přikázal jsi mi, abych to chytil.“

„To, co jsi chytil, bylo víc než jen kámen.“

„Jak je to víc?“

„Je to vyznavač pravdy. A teď mi hoď ten kámen.“ Ivan ucítil ve své ručičce malou ruku a odtáhl se. „Ne, synu. Hoď mi ten kámen, stejně jako jsem ho hodil tobě.“ Lazar poslušně hodil kámen. Ozvalo se cinknutí, když oblázek dopadl na podlahu.

„Odpusťte mi, mnichu. Musím to znovu hodit.“

„Ne. Buď klidný, synu - poslouvej. Proč jsem nechytil ten kámen?“

„Bez světla nemůžeš vidět.“

„Vskutku. A jakou pravdu nám ten kámen řekl?“

„Nemůže mluvit, mnichu.“ V dětském hlase zazněl náznak pobavení.

„Přesto už promluvil! Když jsi chytil kámen, kde já ne, kámen se celému světu přiznal, že jsi vskutku krásný. Chápeš, co tím myslím, synu?“

„Ano,“ řekl chlapec pomalu.

„Vážně?“

„Ano, mnichu. Ale jak dlouho ještě?“

Ivan vstal a přitáhl si dítě k sobě. „Brzy. Brzy odjíždíme.“

„Jak brzy?“

„Do konce roku budeme žít v Burgundsku a ty už nikdy nebudeš mít na sobě kapuci. Ale v tu chvíli ti ušijeme tu nejlepší. Bude ta poslední.“

„Můžou mít Migual a Thateus taky nové kapuce? Ty jejich taky kloužou. Řekli mi to.“

Migual i Thateus byli těžce znetvoření chlapci z panošské třídy, a přesto se na rozdíl od Lazara ocitli opuštěni na schodech opatství, aby je přijali a vychovali mniši z Gardiens. Stejně jako Lazar však i oni nosili celé kapuce podobné malomocným s otvory pro oči, aby zakryli nevzhledné znetvoření. Všichni tři chlapci tak měli společné totožný vnější vzhled – společně a plně zahalení mohli připomínat trojici malých strašidel z pytloviny. Ivan často povolal Miguala a Thateue do katakomb, aby pracovali po boku Lazara, a protože Lazar byl vždycky zavřený v katakombách, přinášelo to Ivanovi stejnou, ne-li větší radost než Lazarovi. Pro tři chlapce byl tvůrcem masek obr mnich Ivan – zachránce a zachránce obličeje. A pro Ivana, když byly tyto děti podobné duchům pohromadě a Lazar se tam v katakombách rozesmál – smích, který byl dost vzácný – nečekaná a nezapomenutelná veselost vždy utišila jeho zoufalou duši.

„Ušijeme jim i nové kapuce. Můžeš jim je dát sám, synu. Chtěl bys to?“

„To udělám.“

„Dobrá, tak to uděláš.“

„Můžou jít s námi?“

Ivan se zhluboka nadechl, než promluvil. „Musí zůstat tady, Lazare. Opatství je jejich domov. Opatství je pro ně dobré.“

„Může přijít i bratr Odino?“

Ivan zaklonil hlavu a zasmál se. „Lazare, vážně! Kdybychom odjeli bez bratra Odina, mohl by nás pronásledovat a zmlátit nás kozou.“ Dítě se teď zasmálo. „Chceš, aby nás zmlátil kozou? Ne, synu; bratr Odino samozřejmě půjde s námi.“

„Do Burgundska?“

„Daleko, daleko odsud, Lazare. A teď mi podej vědro. Máme toho hodně co dělat.“

„Já ponesu vědro, mnichu.“

„Ne. Dej mi to vědro, Lazare. Další můžeš nést ty.“

Ivan si vzal pochodeň a podal ji chlapci. „Veď cestu ty.“

„Kublice je těžká, mnichu. Musím ji nést.“

„Vezmi si pochodeň. Veď mě. Já mám vědro. Veď cestu, synu.“

Chlapec neochotně vzal pochodeň a osvětlil cestu. Cítil se trapně, že Ivan jde dál.

za ním.

Uplynula téměř hodina, co Lazarus drhnul zdobené nástěnné řezby v hlavní chodbě, které byly zčernalé od let používání výparů z pochodňového oleje a sazí. Během té doby se z vrchovatě přeplněného vědra s nedotčenou vodou stala polovina vědra s temnou polévkou, viskózní jako indický tuš. Byl na řadě další výlet ke Studni. Lazarus zvedl vědro a vydal se chodbou, ale zarazil se, když uviděl černou krysou, jak běží po zdi vedle něj. Mnich Clodius do chlapce zezadu narazil, vědrem zašklebil a špinavou blátem vystříkl chlapcovu róbu pořádnou dávkou.

„Uhni z cesty,“ zavrčel. Pokračoval kolem Lazara a honil krysou dlouhou dřevěnou tyčí.

„Odpustte mi, mnichu,“ zamumlal Lazarus a pokračoval chodbou, dívaje se dolů na nepořádek na svém rouchu. Dohonil Klodia, který měl krysou zahnanou do kouta mezi zdí a sloupem. „Teď tě mám,“ řekl Klodius zkamenělé krysou. Lazarus se zastavil za mnichem, aby krysou zahlédl. Netušil, že Lazarus stojí za ním. Klodius ho pomalu zvedl a zvedl prut s úmyslem zatlačit krysou do rohu a zabít ji.

Lazarus náhle upustil vědro s vodou, naklonil ho a rozlil se po podlaze, čímž vyplavil odsouzenou krysou ze štěrbiny. Špinavá voda šplouchla bratru Clodiovu na nohy a na roucho. Vyděšeně vykřikl a otočil se, když krysou, nyní promočená, utekla za roh do bezpečí.

„Ty! To jsi udělal schválně!“ napomenul Lazara.

„Odpustte mi, mnichu,“ odpověděl Lazarus. Otočil vědro do výšky, klesl na kolena a spěšně sesál vodu kolem mnichových sandálů. Klodius po něm zvedl prut - Lazarus se připravil na úder.

„Clodius!“ vtrhl do chodby bratr Ivan. Clodius spěšně spustil hůl a oslovil ho: „Vylil na mě vědro špinavé vody!“

„Cože?“ Ivan se před nimi zastavil. Prohlížel si nepořádek na Lazarově i Klodiově róbě.

„Zahnal jsem krysou do kouta a ona na mě polila špinavou vodou, aby ji ochránila! Požaduji omluvu a okamžitý trest!“

„Lazare,“ zeptal se ho Ivan, „je to pravda?“

„Upustil jsem vědro, mnichu.“

"Záměrně?"

„Udělal jsem to, mnichu.“ Lazarus sklonil hlavu.

„Tak vidíš! Nashromáždil jsem přesně tolik,“ křičel Clodius.

„Lazare? Proč?“ zeptal se ho Ivan.

„Nezabiješ, mnichu,“ prohlásil Lazar tiše. Klodius si odfrkl a znechuceně protočil panenky .

Ivan pokračoval: „Ale tohle přikázání se vztahuje na lidi – ne na krysy, že?“

Lazar přešlápl z nohy na nohu a po chvíli odpověděl: „Vím, mnichu, ale...“

Ivan ho přerušil: „Pak mám za to, že byste mohl dlužít dobrému mnichovi omluvu.“

„Odpustte mi, bratře Clodie. Chci být nyní pokárán.“ Lazar se pokořil.

Klodius znovu zvedl hůl, když se Ivan postavil mezi ně a oslovil Lazara.

„Tvé pokání bude toto: přineseš čerstvé vědro vody a vyčistíš vyryté zdi.“

A teď jděte dál.“

„Jistě, mnichu.“ Lazarus se spěšně uklonil a odběhl s vědrem.

Clodiovi spadla ústa. „Od té doby jsi ho nechal čistit zdi!“

Ivan, o celou hlavu vyšší než Klodius, přistoupil k jeho tváři a zavrčel: „Co se děje?“

„Ty si nárokuješ mé katakomby, kromě honění krysy? Dobře mě poslouchej – ty dohlížíš na pozemek opatství a já dohlížím na to, co je pod ním. Ty napraviš své panoše a já napravím ty své! A teď se okamžitě rozluč, Clodie!“

Pokáraný mnich ustoupil, vtrhl do chodby, křičel a mumlal ozvěny ve spěšném odchodu. „Postarám se o to, aby toho chlapce napravil, Ivane! Teď to nesu k opatovi!“

„Udělej to laskavě! A poděl se s ním o to, že v mých katakombách honíš krysy, místo abys hlídal...“

„Tvůj vlastní,“ křičel Ivan. Clodius odmítl odpovědět a zmizel v šeru.

Ivan se od něj odvrátil a teprve potom si dovilil úsměv – pomalý a soukromý, jako muž, který vyhrál sázku, kterou nikdy neuzavřel. Zaklonil ramena a sepal ruce za zády jako odsouzený, ale hrdý vězeň, směřující na pochod do pekla – a sestupoval hlouběji do katakomb, zatímco ho pohlcovala tma.

Klodius byl zahořklý muž. Ani opat k němu neměl velkou toleranci. Naštěstí pro Ivana na něj opat Vonig pohlížel jako na syna, kterého nikdy neměl. V očích opata nemohl Ivan udělat nic špatného. A všichni mniši opatství se shromáždili rovnocenně a přirozeně: Spřátelit se s Ivanem znamenalo spřátelit se s opatem – a tudíž mít snadný přístup do vinného sklepa v katakombách. Naopak nejjistějším způsobem, jak Ivana rozzlobit, bylo špatně zacházet s Lazarem, Miguaelem nebo Thateem – těmi křehkými panoši zatracenými znetvořením.

~*~

Lazar už dávno dokončil své domácí práce. Ivan ho vytrhl z ilustrovaného rukopisu s pestrobarevnými ptáky, odvedl ho do postele, uhasil několik hořících pochodní v katakombách a na večer se odebral do svého bytu v koleji mnichů. Většina mnichů z Gardiens už dávno hledala spánek, až na pár tmavých a přízračných rouch, které se vznášely po měsíčně zalitém pozemku při určených nočních pracích.

Mnich Delon Odino opustil mnišskou kolej malými bočními dveřmi a proplížil se přes mlhou zahalený dvůr, aby si každou noc dopřál pochoutku. Pochodeň škrtl až poté, co vstoupil na schodiště katakomb. O několik pohárů později se k němu ve vinném sklepě připojil ospalý Lazar. Pro oba to byla docela rutinní praxe. Užívali si napětí, vzrušení z nedovoleného – Lazar věděl, že po Ivanově odchodu nesmí opustit svůj pokoj, a Odino, jehož slabost pro plody vinné révy nebyla nejlépe střeženým tajemstvím opatství, byl varován, aby se po setmění katakombám vyhýbal.

Odino teď seděl na pracovním stole, opřený o zeď sklepa s roztaženými nohama před sebou. Místnost kolem něj naplňovaly kádě se zralým vínem a sudy s kalovými usazeninami. Vzduch byl těžký lepkavým a štiplavým zápachem kvašeného ovoce.

„Ach, Lazare, chlapče. Předpokládal jsem, že spíš. Pojď dál! Mluv!“ Odino se uškíbl a zamával napůl prázdným pohárem. Kromě Ivana byl Odino jediným dalším mnichem v opatství, který chlapce skutečně znal. V mnoha ohledech byl tlustý mnich s růžovými tvářemi pro Lazara jako strýc – strýc a přítel.

„Netušil jsi, že přijdu?“ zeptal se ho Odino a slova mu ledabyle vycházela z rtů zmoklých vínem.

„Cože?“ zeptal se Lazarus ospale.

„S tebou a Ivanem – ven z opatství.“

„Nevěděl jsem.“

„A pokud odejdete beze mě, budu vás oba honit a zmlátím vás kozou.“ Společně se zasmáli. „Zvláštním způsobem mi bude tohle opatství chybět.“

„A co víno?“ zeptal se Lazarus. Odino na něj vrhl nesouhlasný pohled.

Lazar přecházel po místnosti, cestou se dotýkal všeho a směřoval nikam jinam než sem a tam, jako dětská hra.

Konečně Odino znovu promluvil: „Všiml jsem si, že v tobě v posledních dnech hoří oheň – máš horkou krev. Chceš se dostat z těchto katakomb, že?“

„Přál bych si vidět svět – mimo knihy. A ptáky – živé – létající. Ne jako ty...“

„Mrtvého jsi mi přivedl.“

Odino se odvážně zasmál. „Pořád tu věc máš?“

„Roztáhl jsem mu křídla – rozpadlo se na kusy. Zabalil jsem ho a uložil do jedné z krypt.“

„Ivan, řekneš mi, kdy odjedeme do Burgundska?“

„Brzy, chlapče. Brzy.“

Po krátké pauze se Lazar zeptal: „Pane mnichu, mohu se vás na něco zeptat?“

„Opravdu.“

„Nedělá ti ani trochu starosti odchod z opatství?“ Lazarus hledal v jeho tváři víc než jen slova.

„Rutina mi stala selháním. Nestíhám dny.“

„Co si tedy počneme – bez opatství?“

„No, za prvé, nebudeme muset žít podle denního pořádku. Nelíbí se ti to?“

„Asi... nevím.“ Lazarus sklonil hlavu s kápí.

„Samozřejmě, že ne. To je všechno, co znáš – tyhle zdi katakomb a ta samá ponurá rutina. Ale brzy pochopíš. Sem dolů nepatříš – tvůj otec to dobře ví. Vidí to, co já už nějakou dobu – ptáka třepotajícího se v kleci.“

„Jaký pták?“ Lazarus se rozhlédl po sklepe. „Kde?“

„Ty jsi pták a opatství je klec,“ objasnil Odino.

Lazarus se opřel o stůl vedle Odina. „Chutná víno tak, jak voní, mnichu?“

„Ještě lepší.“ Mnich se usmál a s rozmachem připil chlapci, než se zhluboka napil z hrubého dřevěného poháru.

„Smrdí to hrozně. Musí to taky tak chutnat.“

„Po pár šálcích se člověk nezabývá chutí.“ Odino si otřel rukávem úsměv a podal chlapci prázdnou nádobu. „Pomoz tlustému a unavenému hlupákovi, chlapče.“

Lazarus vzal pohár.

„Proč piješ víno víc než ostatní mniši, mnichu?“ zeptal se Lazar a přistoupil k sudu s vínem.

„První Timoteus, 23 z 5?“ zeptal se Odino spěšně.

Chlapec neváhal. „Už nepij vodu, ale pij trochu vína, kvůli svému žaludku a svým častým neduhům.“

„Ještě jednou – tentokrát latinsky!“

Lazar poslušně odpověděl: "Noli adhuc aquam bibere sed vino modico utere propter stomachum tuum, et časté tuas infirmitates."

Odino se zasmál, prudce se zarazil a luskl prsty. „Ne tenhle sud! Tenhle,“

„Chlapče,“ prohlásil Odino a ukázal na jiný sud. Lazarus přešel k bližšímu sudu a opatrně naplnil pohár. „Je to jedno, jak jsem tušil? Proč zrovna tenhle sud, mnichu?“

Poté, co se Lazar vrátil a dal číši Odinovi, se ho mnich zeptal: „Lukáši, 39 z 5?“

Chlapec opět neváhal. „A nikdo, kdo se napil starého, hned netouží po novém, neboť říká: Staré je lepší.“

Odino se s takovým srdečným smíchem rozválel, že rozlil víno po celé podlaze sklepa. Lazarus jako zmatený pes naklonil hlavu na stranu a ztuhl jako socha, zatímco se Odino vzpamatoval.

Pak se Lazar zeptal: „Co to je? Mluvím to správně.“

„Vskutku, máš – jako vždycky, Lazare. Ale teď jsem odhalil jeho tajemství,“ vyhrkl mnich a stále se třásl potlačovanou veselostí. „Jak vidím, máš malý...“

skriptorium plných drobných knížek pod tou tvou maskou. A ty jim otáčeš listy nosem.“

„Nemám žádné drobné knížky, mnichu,“ odpověděl Lazarus jasně.

Odino se jeho vážné odpovědi zasmál. „Ale jak to děláš, chlapče – recituješ každé slovo, jak to děláš?“

„Umím číst.“

„Přesto slova nezůstávají v myslích ostatních tak jako v tvé. Jak můžeš něco přečíst jen jednou a znát to navždy? Nikdo v tomto opatství to nedokáže – za všechny své dny nevím o nikom jiném, kromě tebe. Pověz mi, jaké to má kouzlo.“

„Jen si to pamatuji, mnichu.“

„Samozřejmě, že ano, chlapče.“ Odino si povzdechl. „A jen Pán zná hloubku takového...“ „...tak nevšední požehnání jako vaše.“ Znovu připil Lazarovi, než dopil poslední zbytek vína ze svého poháru. Pak podal pohár Lazarovi, aby ho znovu naplnil, a přesto ho našel odvrátil se a čelem k vchodu do sklepa.

Lazar se otočil zpět k Odinovi. „Mnichu, někdo se blíží! Možná tři, pokud hádám.“ Odino seškrábal z pracovního stolu, jako by mu hořelo sedadlo. Rychle se odkolébál k zadní stěně a důkladně si otřel ústa od všech stop vína, zatímco schovával svůj pohár za kádí. Lazarus přešel k druhé stěně, vytáhl pochodeň z držáku, ponořil ji do olejové nádoby a zhasl všechny prvky ve sklepe – místnost se ponořila do tmy jako smůla.

Ve tmě Odino mával rukama směrem, kde naposledy spatřil Lazara. „Pojď sem, chlapče. Veď mě,“ zašeptal Odino.

„Kam vás zavedu, mnichu?“

„Pst – pozor na jazyk. Vyvedte mě odsud. Nic nevidím,“ zasyčel Odino

netrpělivě tápal ve vzduchu po Lazarovi.

„Kam chceš jít?“ zeptal se Lazarus a jemně vzal Odina za ruku.

„Plameny andělů! Kamkoli, chlapče! Dostaň mě odsud!“

„Takže do krypty?“

„Ano, kryptu! Okamžitě!“ zasyčel Odino.

Lazarus vyvedl Odina z vinného sklepa a vedl ho černou chodbou. „Tady, mnichu,“ zašeptal a vedl Odinovu ruku k silné železné klice. Mnich otevřel těžké dveře a gestem ukázal do tmy, kde naposledy slyšel chlapcův hlas.

„Dovnitř! Pospěšte si!“

„Jsem tady, mnichu.“ Hlas se teď ozval za ním, z hrobky.

„Lazare,“ zašeptal Odino a zavřel dveře, „jak můžeš tolik vědět a přitom nashromáždit tak málo?“

„Nerozumím tomu, co tím myslíte, mnichu.“

„Samozřejmě že ne. Umíš číst z myšlenek, ale nevidíš, co tím myslím?“

„Nevěděl jsem, kam chcete jít, mnichu.“

„Aha! Tak to mě tedy shromažďujete.“

„Neřekl jsi mi, kde jsi—“

Dveře katakomb se otevřely a Odino ho přerušil: „Pst, chlapče – už jdou.“

Tři mniši pochodovali kousek tunelem pro pochodně a vědro s olejem. Stejně spěšně znovu odešli. Poté, co Lazarus i Odino uslyšeli zavírání dveří katakomb, vyklouzli z krypty. Lazarus se vrátil do svého pokoje a Odino, stále opilý, se vydal po zdích z katakomb zpět do své ložnice.

Jinde, v malebné cele ve druhém patře mnišské koleje, Ivan tvrdě spal.

Úzkým otevřeným oknem odhaloval vzedmutý měsíc strohý obsah pokoje : postel s dřevěným křížem na zdi nad ní, psací stůl plný knih a malou bedýnku s Ivanovými pozemskými věcmi. Všude vládlo ticho.

Tmavé ticho prolomilo mávání křídel a na okenním parapetu se zaleskl zářivý havran, jehož chladné oko upřelo na Ivana. V místnosti se tak ochladilo, že se při Ivanově dechu rozvířila mlha. Havran okamžitě vletěl do místnosti a proměnil se v nahou ženu, která bosýma nohama kráčela po podlaze.

Lucifael si přehodila dlouhé vlasy a zastavila se u nohou Ivanovy postele. Smrtnými očima a plachým úsměvem si ho prohlížela. „Osud se k nám znovu připojuje,“ zašeptala. Přejela po něm černým nehtem . „Spi dál, lásko.“ Ivan se zašklebil, nyní uzavřený v smyslné snové krajině. „A tentokrát naše semeno napraví dějiny – zkaží tě v...“

„to samé.“ Sundala mu přikrývky, rozeplula mu oděv a pohladila ho.
„A nebudu ležet pod tebou.“ Zasténal. Když ho v takovém stavu našla, nasedla a jela na nešťastného oře; a mlha Ivanova dechu se řítla jako chrochtání cválající bestie, oči se mu divoce kroutily pod víčky sevřenými hříchem. A v tom krátkém okamžiku dáblem zaseté touhy, stejně jako od té doby trpělo sto mnichů, další gardiánský mnich upadl v nemilost.

~*~

První světlo přišlo jako vždy – příliš brzy pro několik starších mnichů opatství a ještě dříve pro mnicha Odina po večerní pouti do vinného sklepa. Dlouho předtím, než se většina kolejí probudila, se starší mniši pustili do svých rutinních úkolů – péče o koně, příprava ranních jídel a různé další povinnosti, které vyžadovaly, aby byli první, kdo začíná den. Ivan, starší mnich, který byl před úsvitem povolán do zbraně, vdechoval život do katakomb opatství. Připojil se k němu jeho stálý panoš katakomb Lazarus, který se osvědčil tím, že vyráběl a vyměňoval, zapaloval a hasil mnoho pochodní v katakombách. Mezitím tunely zůstávaly v perfektním stavu i pro hustý provoz mnichů a panošů, který každý den nabízel.

Znepokojený, ale nevědomý si předchozí návštěvy havraního ducha, se Ivan pustil do své každodenní rutiny. Zpod postele vytáhl dřevěnou misku přehozenou ubrusem – své nedotčené jídlo z předchozího večera. S hořící pochodní a miskou s jídlem opustil ložnici, přešel tmavý pozemek opatství a vstoupil do dlouhé budovy, která sloužila jako vstup do katakomb. Prošel chodbou, zahrnul za roh, otevřel dřevěné dveře a sestoupil po kamenném schodišti s vysoko zdviženou pochodní. Jeho krok byl dlouhý a rozvážný, když vcházel do katakomb, jeho hrubý plášť se ve světle pochodně mihotal jako domácky tkaná opona tančící ve vánku otevřeného okna.

Jak mnich pronikal hlouběji do starobylých klikatých tunelů, podél jedné zdi se mezi vroubkovanými sloupy z ořezaného kamene objevily klenuté výklenky. Stěny výklenků se skládaly z propracovaně vyřezávaných groteskních postav. Podivné obrazy stály, zčernalé se staletími pochodňového kouře, zobrazující ohavné kombinace lidí a zvířat. Byli tam rytíři s hlavami ptáků nebo psů; démoni a dravé zvěře s lidskými tvářemi; tvorové s hrůznými rysy a srstí pokrytými humanoidními končetinami. Ve všech Stovky postav měly jednu konstantu – každá nesla pár kostěných křídel, jako netopýří. Strašidelné nástěnné sochy byly seskupením úchylek, které by ocenili jen zatracení a šílení.

Ještě dále dolů řezby ustupovaly hladkým stěnám, do kterých byly zapuštěny

řada dřevěných dveří: to byly vchody do krypt, v nichž byly uloženy mumifikované ostatky privilegovaných papežských hodnostářů - bývalých opatů, mnichů z nižší rady, dokonce i několika biskupů a další šlechty. Mnich se na jednom rozcestí vydal doprava a na druhém doleva. Katakomby se nyní otvíraly do bludiště tunelů, klikatící se všemi směry. Ivan se proplétal známou cestou labyrintem kamenných bloků a otesané podzemní skály, ačkoli jeho tmavě modré oči byly vzdálené, utopené v temném a rozbouřeném moři.

Po chvíli se zastavil u úzkého vchodu. Zajistil si pochodeň ve výklenku ve zdi, naklonil se do tmy a promluvil: „Lazare, přinesu další jídlo. Nejdřív se najež ty, pak rozsvítíme pochodně.“ Z kapsy svého roucha vytáhl tenký voskový knot a zapálil ho na pochodni. Vklouzl do místnosti a přiložil knot k olejové lampě položené na převráceném dubovém sudu. Tlumené světlo zaplnilo malou místnost a odhalilo malou prkennou postel u zdi. Na ní seděl ospalý Lazar, sundal si kápi a pěstmi si třel oči. Chlapec zívá a odhalil řadu psích tesáků, silných a tupých.

Jeho rysy obličeje připomínaly rysy kteréhokoli chlapce v jeho věku, až na zuby a uši - uši, které se spíše podobaly uším lysého psa a elfa než uším chlapce. Pyšnil se hustou a zacuchanou komou rovných černých vlasů. Husté tmavé obočí.

klenuté nad párem pronikavých indigově modrých očí. Kupodivu, se zavřenými ústy a zakrytými ušima by si ho snad bylo možné snadno zaměnit s jakýmkoli jiným chlapcem. Lazarův vzhled byl spíše podivný než odporný a chlapci působil téměř mysticky, divoce, ale zároveň laskavě a poněkud přitažlivě. Volný župan se rozprostřel chlapcově hubená ramena a nakonec se mu sroloval kolem kotníků. Nohy mu ovíjely jutové ponožky, jejichž spodní části byly roztřepené a pokryté černou špínou ušlapanou z podlahy tu

Ivan na okamžik ztuhl, s doširoka otevřenými očima - pak přistoupil k prknu tak silně, že se ospalý chlapec scvrkl a opřel o zeď. „Dej si ho zpátky,“ nařídil mnich drsně. „Hned teď!“ Ivan s rachotem postavil mísu na zem a prohledal místnost. „Kde je? Kápuli budeš nosit pořád, chlapče! Slyšíš mě? Vždycky!“ Mnichův roztržitý pohled byl pryč; na jeho místě se objevil mučený výraz, o kterém Lazar usoudil, že musí být hněv, i když jím nebyl.

Ivanovo přísné napomenutí ho plně probudilo a chlapec poslechl, sáhl za sebe pro kapuci z postele a stěžoval si, když si nasadil masku přes hlavu: „Mnichu,“ Nemůžu spát. Kápe se otočí a zablokuje mi dech.“

Ivan se posadil vedle něj a Lazar otočil hlavu, aby si Ivan mohl utáhnout tkaničky na zadní straně kapuce. „Nevadí. Musíš ji nosit pořád. Vyhrň si látkovou klopou přes ústa, když musíš, ale nech si na hlavě kuklu.“

„Mohu si vzít novou kapuci, mnichu?“

„Ještě to není hotové. Ještě to zašívám.“ Ivan prsty procházel koženými tkaničkami a pravidelně je utahoval, zatímco Lazarus si dírky zarovnával s očima.

„Brzy to bude hotové,“ řekl Ivan a jeho hlas ztratil trochu tvrdosti. „Teď drž ty tkaničky pevně utažené, a tahle se takhle neotáčí. Aha, už chápu. Máš na to moc vlasů.“

„Ztenčíme ji, až dokončím novou kapuci.“ Mnich pevně uvázal šňůry a vstal z postele. „Tady - zase pevně. Jestli ji zase sundáš, buď si jistý, že tě za to potrestám, Lazare. Tak, jez.“ Ivan vzal misku a vložil ji Lazarovi do rukou.

Mnich přešel ke dveřím a opřel se o ně. Občas vykoukl z místnosti a zpět na Lazara, jako by chlapce hlídal. Sledoval, jak pod digestoří mizí kousky chleba namočené v kozím mléce. Ivan za chvíli sundal pochodeň ze zdi. „Připravím obaly na pochodeň. Sejdeme se ve vinném sklepě, až skončíš,“ prohlásil Ivan a vyšel ze dveří.

Lazar na něj zavolal: „Mnichu, mohu se vás na něco zeptat?“

Ivan se odpověděl: „Co se děje, synu?“

„Proč Kámen brány křičí?“

„Křik? Proč to tak shromažďuješ?“

„Je to hlasitější, jako by to bylo zrovna v téhle místnosti.“

„Nechci, abys na to myslel, Lazare. Nech toho být. Nesmíš...“

Věz, že existuje. Zamysli se nad něčím jiným - třeba nad ptáky, stromy nebo velkými valíci se řekami, o kterých jsme často mluvili. Uvažuj i o andělech - dostatečně čistých. Můžeš to udělat pro nás oba?“

„Udělám to, mnichu.“

Ivan se chystal odejít, když na něj chlapec znovu zavolal.

„Mohou ptáci létat tak vysoko jako andělé? Dokonce až do nebe?“

„Ne, Lazare.“ Mnich teď zněl unaveně. „Nebe je pro člověka, ne pro pozemskou zvěř ani pro nebeské ptactvo.“ Pak dodal: „Už o Vstupním kameni nemluv - nikomu. Už o něm neuslyším.“

„Mnichu - jsem snad člověk?“

„Jsi ještě kluk. Musíš se toho ještě hodně naučit - jednoho dne. Dost otázek, Lazare. Jez.“ A pamatujte si přesně, co mluvím o Vstupním kameni - chápete mě?“

„Ano, mnichu.“ Lazar se vrátil k jídlu, když Ivan zmizel.

~*~

Nad zemí, v těžkých stínech prázdné opatské katedrály, se z úzké prohlubně vynořil černý brouk a rozběhl se po kamenné podlaze směrem ke svatyni. Přešel přes presbytář, v posledním světle ranního měsíce, a běžel po desce, na které stál oltář. Mezi podlahou a deskou se vedla úzká štěrbina a brouk hledal vchod dostatečně prostorný pro svá okřídlená a shrbená hřbeta. Jeho pohyb se okamžitě zastavil. Ztuhlý se převrátil na záda. Hmyz nenašel vchod, ale východ - a z té štěrby prosakovala vířící, živoucí tma.

Zvláštní brouk spadl, pohlcen smolným stínem, který vyzařoval z hlubin; šířil se vzhůru a přímočaře kamennými dlaždicemi jako světlo - a přesto to byl jeho opak. Kam dopadl, tam byla prázdnota a dokonce i stíny měsíce se ve srovnání s ním zdály jasné.

Když tato nejnesvatější tma dosáhla okraje svatyně, doprovázel závan prachu stálým syčením, které vycházelo zpod oltářního kamene, celkově jako sopečný vývěr. Vzduch znečistila štiplavá, sirná látka. Z pukliny se vynořil bledý plyn a začal nabývat na tvaru, vířil a zároveň stále více houstl. Pohybující se hmota se prudce stoupala vzhůru, proplétala se a spirálovitě vinula mezi opěrnými pilíři a kroužila kolem stropu jako chycená moucha domácí. Pak se vrhla dolů a zasypala svatyni pramínky olejovitého, odporného oblaku, než zmizela v chodbě s šatnami duchovních.

V rohu šatny, těžký na podlaze, bublal mrak, jak se mlha rozplývala, a odhaloval tmavnoucí hmotu, která uvnitř rostla. Kostí, vazí, tkáň a kůže ztuhly a skončily jestřábím skřehotem, který se rozezněl tichými chodbami katedrály. Stalo se to znovu, jako už stokrát od té doby. Narodila se další Groteska - další Eljovo potomstvo, nyní zrozené z přítomnosti francouzského monolitu. Dítě bylo starobylého a zvířecího původu, starého jako úsvit pekla, a zplodilo se pouze z tělesného spojení člověka a anděla dostatečně zlého na to, aby způsobilo takovou aberaci Stvoření. Groteska byla žena, téměř lidské podoby, srovnatelná s dívkou šesti nebo sedmi let co do velikosti a postavy. Měla pár křídel - z masa a kostí - podobná křídům velkého netopýra. S černými vlasy, indigovými očima a pár elfských, psích uší; celkově vzato mohl být její zlověstný vzhled odrazem a mladší verzí panošského chlapce Lazara.

~*~

Z pohledu ptáka za letu tvořilo katedrální opatství tvar kříže,

s vertikální hlavní halou protínanou dvojicí rozprostřených křídel. Byly zde tři sady vnějších dvojitých dveří: hlavní vchod, umístěný u paty kříže, a další u krajního vnějšího místa každého křídla. Svatyně ležela uprostřed kříže, na vrcholu monolit. Zpovědnice a místnosti pro kajícnost a bičování lemovaly hlavu kříže. V levém rameni kříže se nacházela sakristie, sakristie a praktické místnosti a pravé rameno tvořila oratoř s terasovitými sedadly.

Temné hodiny před úsvitem plynuly bez ustání a krajinou se začalo linout monotónní vzdálené cinkání; mohutná zvonice opatství ohlašovala další den ora et labora - modlitby a práce. V tlumeném světle úsvitu se dlouhé formace mnichů vznášely řídkou mlhou směrem k oratoři katedrály. Cinkání západek vnějších dveří narušilo kryptu podobný klid v kostele. V čele svatého průvodu akolyta uvolňoval cestu kouřící kadidelnicí a houpal perforovanou kovovou koulí sem a tam jako kyvadlo. Dlouhé řady terasovitých dřevěných sedadel stály proti sobě v široké střední uličce. Přední sedadla byla v jedné rovině s podlahou, zatímco zadní řady se tiskly ke stěnám. Každé sedadlo patřilo pouze jednomu mnichovi, s výjimkou vyhrazených míst pro hosty nejbližší zadním stěnám. Kolony kněží se rozdělily a každý muž si našel cestu ke svému příslušnému sedadlu.

Bratři Ivan a Odino společně vystoupili a šourali se stejnou uličkou. Jen o pár sedadel dál se Ivan zastavil a zašeptal přes bratři Clodia a Grevillea: „Našel jsi ještě nějaké krysy, Clodie?“ odpověděl Clodius s vzdorovitým pohledem. Ivan se uškříbl a šel dál. Odino se zastavil a poplácal Grevilla po hlavě. „Podařilo se mu tady vykopat bratra Grevilla!“ Zatrpklý mnich odstrčil Odinovu ruku. Odino se zasmál a následoval Ivana, zatímco Greville za ním zavrčel: „Tvůj den přijde brzy, Odino!“ „Nevšímejte si jich,“ utěšoval Clodius Grevillea s vystrčenou bradou a napjatým rtem, „i bez opata je oba uvidíme pokořené.“

Posadil se o několik sedadel níž. Když si Ivan všiml obsazeného sedadla pod sebou, rozzářil se úsměvem. „Mikuláši!“ Vzhlédl k němu opálený mladý mnich a usmál se na něj. Mnich Mikuláš, který byl několik měsíců nepřítomný v opatství, zůstal nadále pověřen službou městského kněze v nedaleké vesnici Murat. Mikuláš promluvil: „Marnotratný mnich se vrací!“ Ivan se zasmál a zeptal se: „Jak se daří dobrým lidem z Muratu?“ „Zoufale potřebují vedení.“ Ivan přikývl na souhlas. Odino se přiblížil a když zahlédl Nicholase, prudce se zastavil. „Klamou mě oči?“ Odino se rozběhl ven, Mikuláš vstal a oba mniši se objali. „Rád vás zase vidím,“ odpověděl Mikuláš. Odino mu šibalsky zašeptal do ucha: „A jak se daří vdově po ševci?“

Nicholas si povzdechl a zavrtěl hlavou k podlaze. „Zkouší mou víru, bratře.“ Zasmáli se, když se hlavy v okolí otočily a odhalily tváře hodné vyjádření zácpy. Oba mniši se sebrali a posadili. Zazvonil zvon na opatské věži a shromáždění ztichlo.

Z první řady se zvedl mladý mnich a přistoupil k pódiu, které se nacházelo uprostřed uličky. Na vrcholu pódia ležela nadrozměrná otevřená vazba Písma svatého. Obešel rekvizitu, s úctou se uklonil a knihu políbil. Odkášlal si, položil ukazováček na stránky a nahlas přečetl: „Běda těm, kdo zlu říkají dobro a dobru...“ zlo, které vyměnilo tmou za světlo a světlo za tmou, které—“

„Písk!“ Kněz se chytil pódia a otočil se; usilovně pátral po původu toho hrozného hlasu, který prořízl vzduch. Více než sto párů rozšířených očí proletělo kolem něj a směrem k svatyni. Ústa se snížila. Téměř všichni mniši už ten zvuk slyšeli, a přesto měli na tvářích stejné zmatené výrazy.

Opat Vonig vyskočil na nohy a zamračil se. Všechny oči se upíraly na něj. „Očekávám, že se všichni kromě Nižší rady vrátí do kolejí. Okamžitě!“ Mikuláš a stovka dalších zdrcených a rozmrzelých mnichů opustili ranní nešpory, vyskočili a shromáždili se ke dveřím. Opat za nimi zavola: „Padněte na zem ve svých celách a opakujte své skutky kajícími, dokud nerozkážu jinak!“ Zůstalo třiatřicet starších mnichů, včetně Ivana, Odina, Klodia a Grevilla.

Když poslední kněz odešel a zavřel dveře katedrály, Vonig se otočil a prohlédl si zbytek shromáždění užaslých tváří; jeho vlastní tvář zářila hněv, zkřivený znechucením. Ozývaly se další výkřiky. Zatímco Vonigovy planoucí oči přejížděly po řadách mnichů, natahovali hlavy a zvědavé oči spěšně klesaly k podlaze.

„Který z vás je zodpovědný? Přiznejte se!“ Žádný kněz se nepřiznal.

Vonig se otočil a vtrhl k pódiu. „Dobrá tedy; zaujměte svá místa!“

Okamžitě poslechli, znajíc rutinu, která následovala: S každým nově narozeným Groteskním člověkem všichni zaplatili cenu – vždycky ano, a teď a mnohokrát v budoucnu. Mniši z Dolní rady jako jeden muž vstali, sestoupili z terasovitých řad a shromáždili se v prostřední uličce. Každý klesl na kolena a sepal si ruce v bedrech.

Před svatyní se tři vyšetřovatelé připravili a otevřeli dveře – nic. Mniši opatrně vstoupili do jejího ztemnělého nitra. S výjimkou několika rouch...

zahalená sochami, podstavci a dalšími náboženskými artefakty, místnost stála prázdná.

„Syčení!“ Jejich pohledy se prudce stočily vzhůru a spatřily Groteskní postavu s roztaženými křídly a divokými černými vlasy, s tupými psími tesáky, sedící na kamenné římsě u stropu. Vypustila ze sebe proud rozzlobeně znějících slov, podivných a exotických pro uši – jazyk andělů.

Opat se zamračene zadíval přes pódium na oholené koruny hlav pokorně skloněných a otočil se Jeho pozornost byla soustředěna na knihu před ním. Listoval stránkami, krk a uši mu rudě zářily vzteky, zatímco z nich stále dunělo křičení a cizí jazyk. Jeden ze šesti vyšetřovatelů se vrátil a sevřel mu ránu na čelisti. Krev mu prosakovala mezi prsty a potřísňovala podlahu.

„Nechte nás,“ odpověděl opat. „Ošetřete si ránu.“ Mnich se uklonil a zanechal za sebou značnou stopu posypané vody směrem ke dveřím katedrály, zatímco křik a skřehot svědčily o pokračujícím boji ve svatyni.

Zanedlouho se přiblížili jeho dva společníci, zápasící s těžce groteskním kouskem zabaleným v v mnišském rouchu. Opat je zastavil u pódia a oni ji přitiskli k podlaze. Tlumeně, ale neodbytně pokračovala ve své harangě andělských odsuzování.

Vonig bodl prstem do písma a křičel nad ní i nad svým sborem: „A Hospodin řekl: Jdi, slez dolů, neboť tvůj lid se zkazil!“ Jeho vztek duněl mezi opěrnými pilíři stropu. Opat zahlédl pohledem protáhlé tváře kněží. Zaplavil ho zdánlivě podivný klid; jeho rysy se měnily v souladu se zcela odlišným smýšlením. Jemně knihu zavřel, poplácal po obálce a zíral na ni.

Zvedl knihu z pódia, vysoko ji zvedl a mrštil – kniha s třeskem dopadla na podlahu mezi mnichy. Naklonil se nad pódium a zařval, zatímco protesty Groteskního mluvčího přerušovaly jeho tirádu: „Nebudeš mít jiné bohy kromě mne! Neuděláš si rytinu ani podobu ničeho, co je na nebi, na zemi ani ve vodách pod zemí! Nebudeš se jim klanět ani sloužit, neboť já jsem Bůh žárlivý, trestající nepravost otců na dětech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kdo mě nenávidí!“

Vonig si je pozorně prohlížel, ale jako otec svých zbloudilých synů, a snažil se přesvědčit sám sebe, že to nejsou zlí muži. Jako jejich opat byl jejich selhání i jeho selháním; jejich vina byla jeho vinou. Nicméně, muži jsou muži, ať už jsou svatí, nebo ne, řekl si opat.

jako Adam toužil po ženských bedrech – chtíč je chtíč, ať už v srdci zlém, či čistém, tak jako svíjející se had znal Adamova bedra. Od opice po mnicha, touhy těla byly vryty do plánu Stvoření. Tato nová groteska potvrdila Vonigovu víru – že člověk bude i nadále dodržovat Zákony Stvoření, i na úkor vlastních zákonů víry.

Opat obešel pódium a rázně prošel mezi nimi. „Ty,“ kopl do jednoho mnicha, „co s tou věcí mám dělat?“

Zděšený kněz odpověděl: „Nevím, opate. To není moje.“

„Všechny jsou tvoje,“ napomenul ho Vonig. „Jsi radní mnich!“ Přešel k dalšímu:

„Ty! Kam s tím nejsem?“

Druhý odpověděl: „Na katedrále?“

„A proč ne?“ zeptal se opat.

„Je plno.“

„Je to tak – nezbývá žádné místo.“

„Možná Notre-Dame?“

„Ale už nic víc nepotřebují.“

Třetí mnich promluvil: „Opat, vím o svaté půdě na severu – nové katedrále.“

Mohli bychom poslat dárek –“

Vonig se otočil a přerušil ho: „NE! Už žádní z nich neopouštějí pozemky koncilních klášterů! Máme všechny řády Svatého stolce přesvědčené, že Gardiens a Canello překypují mistry kameníky, kteří vytesávají tyto – tyto dary! Kéž bychom se mohli ovládnout. Ne, ne dary. Hříchy! Vaše – zpečetěné v kameni! Dost!“

Mnich odtrhl zrak od Vonigova pronikavého pohledu. Vonig se otočil a začal přecházet mezi nimi. „Shromážděte tolik. Sochy jsou jen nadčasovými záznamy vašich hříchů – záznamy v kameni, které vám zajistí právo na cestu do pekla. A tato Žena-přízrak z Kamenné brány –“

Ivanovou myslí se okamžitě prohnala záplava tělesných obrazů – zvrácených mentálních obrazů jeho vysněného spojení s Lucifaelem. A zjistil, že půlnoční schůzka nebyla sen, jak si zpočátku představoval.

„Je svůdná, že? Zralá a ochotná? A ach, tak dychtivá potěšit—“

Ivanovy oči se rozšířily a upřely na spoutanou a zmítající se Grotesku a na plné uvědomění si dříve nevědomé a přímé role, kterou sehrál na jejím vzniku.

„A až si zasloužíš zatracení, možná tě tento duch-nevěstka tvé vášně přivítá v

Peklo a utěšuje tě, jako kdysi. Přestože tě už nebude muset pokoušet svými odpornými a zlomyslnými kouzly, aby tě přivedla k pádu, možná tě utěší ve své pravé tváři – jako ohavný had nebo drak. A pokud je Žena-přízrak skutečně sám ďábel? Ach, vskutku, možná tě utěší způsoby, které si ani nedokážeš představit. Možná může znesvětit tvé tělo, zatímco křičíš – dělat si s tebou, co chce – navždy. Ach, ty nápadité způsoby, jakými by to mohl udělat – ta mnohá muka. Dokážeš je vůbec spočítat – nekonečné způsoby, které donutí i toho nejtvrďšího muže plakat slzami křehké dívky – a přitom hořet – navždy křičet v ohních?

„Z pekla?“ Vonig se na všechny zamračil. Zvedl ze země Písmo svaté, Políbil ho a vrátil se k pódiu. Praštil s ním, jeho hněv se rozléhal po celé katedrále.

Ivan si byl jistý, že jeho doznání by mohlo ohrozit Lazarovu bezpečnost, a jak to každý spravedlivý a ochranný rodič dělá, poslechl své instinkty a nic nenabídl. Neustálé tirády opata se změnilly v nesouvislé mumláni, zatímco Ivan v sobě bojoval se svým novým démonem: nově odhalenou představou, že je otcem druhého... Groteskní – druhý Lazar – další kříž, který je třeba nést. Zatnul čelist a upřel zrak na kamenné dlažby pod sebou.

Ivan sebou trhl, když si opat otřel pot z čela a zařval: „Máme mezi sebou jen tak zahálené ruce! Zase je uvidím pilně pracovat – staví novou zvonici pro opatství!“ Zvedl hlavu a prohlédl si potměšile horní části katedrálního křídla.

Sevřel ruce a klidným hlasem se s nimi podělil o svou vizi: „Bude vyšší a hlubší. Bude větší u základny než nahoře a bude mít terasy dost na to, aby pojaly tisíc grotesek. Zaprvé, sluneční světlo; věž se bude tyčit dostatečně vysoko k nebi, aby slunce nad těmito kamennými démony nikdy nezapadlo. V případě potřeby věž prorazí mraky. Zadruhé, posvátná země; jeden z vás bude zavřený uvnitř...“

věž, modlete se za všech okolností a po zbytek svých dnů budete zvonit zvonem jako pokání. Takto se věž stane posvátnější než naše katedrála.

A konečně, abychom odvrátili Zlo, uděláme věž kulatou, aby vaše ohavnosti směřovaly všemi směry. Ďábel uvidí vaše kamenné grotesky z každého kopce a údolí na zemi a bude se jich bát. Možná mi teď řeknete, že stavba...

Postavení takové věže není možné. Pokud ano, moje odpověď je jednoduchá: Ukážete mi, proč to není možné – tím, že ji postavíte. Co byste prosím řekl teď?“

„Vřísk!“ Grotesk se zmítal sebou, zatímco s ním oba mniši zápasili. Ivan zatnul čelist.

„Vstaňte,“ křičel Vonig. Mniši se postavili jako jeden muž.

„Tato groteska bude vystavena slunci s prvními paprsky slunce a tak z ní bude zkameněna.“ Pak ho nechám převézt do Itálie – do Cancelli v Umbrii – k umístění. Spolu s ním pošlu dopis opatovi Domingosovi s pokynem, aby každý Grotesque narozený v jeho klášteře bude poslán sem. Od této chvíle budeme nést své hříchy a hříchy našich italských bratrů.“

„Do lázní,“ vyštěkl Vonig. „Přivažte to k jednomu ze sloupů bazénu a dejte to pod přísný dohled až do zítřka.“ Strohým mávnutím ruky propustil oba mnichy a ti odnesli cedící se Grotesku z kostela. Znovu obrátil svou pozornost k mnichům. „Jak dobře víte, jelikož jsme Grotesku našli dnes ráno, k tomuto tělesnému spojení jistě došlo někdy včera večer. Pokud nikdo z vás nebyl jejím otcem, já...“

„Očekávám, že si každý z vás promluví s kněžími a panoši, kteří vám slouží. Pokud někdo z vás zjistí, kdo je otcem tohoto démona, očekávám, že mě okamžitě informujete. A nemusím vám připomínat, že tato schůze je pouze pro mnichy nižší rady. Mluvit o záležitostech rady nebo zmínit se o Vstupním kameni se trestá smrtí.“ Vonig udeřil do pódia. „Dostanu zpět své opatství! A teď mi zmizte z dohledu!“ Mniši rady se jako jeden muž otočili a zamířili ke dveřím. S tím opat sklonil hlavu a promnul si spánek.

Poslední v řadě prošel dveřmi Ivan, když za ním Vonig zavolal: „Fratře Ivane!“ Ivan ztuhl a pomalu se otočil, srdce měl až v krku.

„Ano, opate?“

„Chceš se k něčemu přiznat?“ Okamžiky se táhly jako dlouhé jako dny.

„Žádný opat.“

„Vážně?“ Uběhly další dny.

Vonig se znovu zeptal: „Popíráte, že ve vašich katakombách je krysa?“

„Krysa?“

„Nezabiješ?“ zeptal se Vonig potřetí a po tváři se mu rozlil unavený úsměv.

„Kéž by moji mniši viděli svou povinnost tak jasně jako váš požehnaný chlapec z katakomb.“

„Ano, opate,“ odpověděl Ivan.

„Musím toho chlapce brzy znovu navštívit – Lazara, že?“

„To je jeho jméno.“

„Jak se mu daří?“

„Je zdravý a aktivní; pohotový a štědrý v modlitbách a pokání; nic mu nechybí,“ pokrčil rameny Ivan.

„Jak si Lazar vede s úkoly, které mu svěřujete? Potřebuje tam dole další pomoc? Ještě jednoho nebo dva panoši na pomoc – třeba v náročnějších dnech? Pokud ano, já...“

může provádět požadované pracovní směny.“

„Nemohl bych si přát nikoho lepšího pro pomoc s úkoly v katakombách než panoše Lazara a mnicha Odina. My tři jsme pro všechny přidělené úkoly více než dostačující, opate.“

„Škoda - jeho situace. Chudák chlapec,“ dodal Vonig a zavrtěl hlavou. Zhluboka se nadechl a na rozloučenou nabídl Ivanovi trochu biblické moudrosti: „Amen... cokoli jste učinili jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili.“

„Ano, opate.“

Hledali oči.

Vonig se otočil a prohlédl si vnitřek katedrály - upřeně hleděl přímo směrem k nově objevené živé Groteskní skulptuře. Ztvrdil obočí a zatnul čelist. „Můžete jít.“

Ivan se uklonil a spěšně vyšel z katedrály, těžký v srdci kvůli nově objevenému hříchu.

[Konec kapitoly 3]

Toto literární dílo vzniklo

výhradně s věnováním

Edgar Allan Poe (1809—1849)

— Kéž jeho odkaz žije dál v nás všech —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~